अथ वैष्णवानाम् ऋग्वेद श्राद्धप्रयोग प्रा०

॥ श्रीवेदव्यासायनमः ॥ आचम्य ॥ पवित्रंतेविततंब्रह्मणस्पते
प्रभुर्गात्राणिपर्येषिविश्वतः ॥ अतप्ततनूर्नतदामोअश्नुतेशृतास
इद्वहंतस्तत्समाशत ॥ ततःप्राणायामसंकल्पः ॥ श्रीगोविंदगोविं
द० ॥ श्रीविष्णुप्रेरणयाश्रीविष्णुप्रीत्यर्थं ॥ अपसव्येनममपित्र
तर्यामिश्रीमज्जनार्दनमुद्दिश्यप्रतिसांवत्सरिकश्राद्धकर्म करिष्य
माणः ॥ देहेंद्रियादौआत्मशुध्यर्थं गृहशुध्यर्थं भांडभाजनशुध्यर्थं
द्रव्यशुध्यर्थं कर्तृभोक्तृशुध्यर्थं कालातिक्रमदोषपरिहारार्थं ब्राह्म
णैःसहप्रायश्चित्तसूक्तजाप्यमहंकरिष्ये ॥ सव्यं तदंगयवोदकति
लोदकमहंकरिष्ये ॥ इदंतेपात्रंसनंवित्तामिंद्रापिबासोमंमेनाशंत
क्रतो ॥ पूर्णआहावोमंदिरस्यमध्वोयंविश्वइदंभिहयंतिदेवाः ॥
इमंमेगंगेयमुने सरस्वतिशुतुद्रिस्तोमंसचतापरुष्ण्या ॥ असि

क्ष्यामरुद्वृधेवितस्तयाजींकीयेशृणुह्यासुषोमया ॥ शरासःकुश
रासोदर्भासःसैर्याउत ॥ मौंजाअदृष्टाबैरिणाःसर्वेसाकंन्यलिप्सत
॥ यवोसिधान्यराजोवावारुणोमधुसंयुतः ॥ निर्णोदःसर्वपापानां
पवित्रमृषिभिःस्मृतं ॥ अपसव्यं ॥ तिलोसिसोमदेवत्योगोसवेदे
वनिर्मितः ॥ प्रत्नवद्भिःप्रत्तःस्वधयापितृनिमाँलोकान्प्रीणयाहिनः
स्वधानमः ॥ सव्यं ॥ गंधद्वारांदुराधर्षांनित्यपुष्टांकरीषिणीं ॥
ईश्वरींसर्वभूतानांतामिहोपह्वयेश्रियं ॥ याःफलिनीर्याअफलाअ
पुष्पायाश्चपुष्पिणीः ॥ बृहस्पतिप्रसूतास्तानोमुंचंत्वंहसः ॥
सहिरत्नानिदाशुषेसुवातिसविताभगः ॥ तंभागंचित्रमीमहे ॥ सह
स्रशीर्षापुरुषःसहस्राक्षःसहस्रपात् ॥ सभूमिंविश्वतोवृत्वात्यति
ष्ठद्दशांगुलं० ॥ संतिंदेवाः ॥ ३ ॥ ममाग्नेवर्चोविहवेष्वस्तुवयंत्वेधा

नास्तन्वैंपुषेम ॥ मह्यंनमंतांप्रदिशश्चतंस्त्रस्त्वयाध्यंक्षेणपृतंना
जयेम ॥ ममंदेवाविंहवेसंतुसर्वइंद्रंवंतोमरुतोविष्णुंरग्निः ॥ ममां
तरिंक्षमुरुलोंकमस्तुमह्यंवातंःपवतांकामेंऽअस्मिन् ॥ मयिंदेवाद्र
विंणमायंजंतांमय्याशीरंस्तुमयिंदेवहूंतिः ॥ दैव्याहोतांरोवनुषंत
पूर्वेंरिंष्टाःस्यामतन्वांसुवीरांः ॥ मह्यंयजंतुममयानिंहव्याकूंतिः
सत्यामनंसोमेअस्तु ॥ एनोमानिगांकतमच्चनाहंविश्वेंदेवासोऽअ
धिंवोचतानः ॥ देवीःषळुर्वीरुरुणंःकृणोतविश्वेंदेवासइहवीरयध्वं
॥ माहांस्महिप्रजयामातनूभिर्मारंधामद्विषतेसोमराजन् ॥ १ ॥
अग्नेमन्युंप्रंतिनुदन्परेंषामदंब्धोगोपाःपरिंपाहिनस्त्वं ॥ प्रत्यंचो
यंतुनिगुतःपुनस्ते३मैषांचित्तंप्रबुधाविनेंशत् ॥ धांताधातृणांभुवं
नस्ययस्पतिंर्देवंत्रातारंमभिमातिषाहं ॥ इमंयज्ञमश्विनोभाबृहस्प

तिर्देवाः पांतु यजमानन्यर्थात् ॥ उरुव्यचानोमहिषःशर्मयंसदास्मि
न्हवेपुरुहूतःपुरुक्षुः ॥ सनःप्रजायैहर्यश्वमृळयेंद्रमानोरीरिषोमाप
रांदाः ॥ येनःसपत्नाअपतेभवंत्विंद्राग्निभ्यामवबाधामहेतान् ॥
वसवोरुद्राऽआदित्याउपरिस्पृशंमोग्रंचेत्तारमधिराजमक्रन् ॥ अ
र्वाचमिंद्रममुतोहवामहेयोगोजिद्धनजिदश्वजिद्यः ॥ इमंनोयज्ञं
विहवेजुषस्वास्यकुल्मोहरिवोमेदिनंत्वा ॥ तरत्समंदीधावतिधारा
सुतस्यांधसः ॥ तरत्समंदीधावति ॥ उस्रावेदवसूनांमर्तस्यदेव्य
वसः ॥ तरत्समंदीधावति ॥ ध्वस्रयोःपुरुषंत्योरासहस्राणिदद्महे
॥ तरत्समंदीधावति ॥ आययोस्त्रिंशतंतनासहस्राणिचदद्महे ॥
तरत्समंदीधावति ॥ पवस्वसोममंदयन्निंद्रायमधुमत्तमः ॥
असृग्रंदेववीतयेवाजयंतोरथाइव ॥ ३ तत्वायामिब्रह्मणावंदमा

नस्तदाशास्तेयजमानोहविर्भिः ॥ अहेळमानोवरुणेहबोध्युरु
शंसमानआयुःप्रमोषीः ॥ ४ ॥ तमुष्टुहियः स्विषुःसुधन्वा
योविश्वस्य क्षयतिभेषजस्य ॥ यक्ष्वामहेसौमनसायरुद्रंनमो
भिर्देवमसुरंदुवस्य ॥ ५ ॥ हंसःशुचिषद्वसुरंतरिक्षसद्धोतावे
दिषदतिथिर्दुरोणसत् ॥ नृषद्वरसदृतसद्व्योमसदब्जागोजाऋत
जाअद्रिजाऋतं ॥ ६ ॥ ॐ भूर्भुवस्वःओंतत्सवितुर्वरेण्यं
भर्गोदेवस्यधीमहि ॥ धियोयोनःप्रचोदयात् ॥ ७ ॥ शंनोदेवी
तिसकृज्जलमभिमंत्र्य ॥ नतमंहोनदुरितंदेवासोअष्टमर्त्यं ॥ सजो
षसोयमर्यमामित्रोनयंतिवरुणोअतिद्विषः ॥ तद्धिवयंवृणीमहेव
रुणमित्रार्यमन् ॥ येनानिरंहसोयूयंपाथनेथाचमर्त्यमतिद्वि
षः ॥ २ ॥ तेनूनंनोयमूतयेवरुणोमित्रोअर्यमा ॥ नयिष्ठाउनो

नेपाणिपार्षिष्ठाउनःपर्षण्यतिद्विषः ॥ ३ ॥ यूयंविश्वंपरिपाथवरु
णोमित्रोअर्यमा ॥ युष्माकंशर्मणिप्रियेस्यामसुप्रणीतयोतिद्वि
षः ॥ ४ ॥ आदित्यासोअतिस्रिधोवरुणोमित्रोअर्यमा ॥ उग्रंमरु
द्भीरुद्रंहुवेमेंद्रमग्निंस्वस्तयेतिद्विषः ॥ ५ ॥ नेतारऊषुणस्तिरोव
रुणोमित्रोअर्यमा ॥ अतिविश्वानिदुरिताराजानश्चर्षणीनामातिद्वि
षः ॥ ६ ॥ शुनमस्मभ्यमूतयेवरुणोमित्रोअर्यमा ॥ शर्मयच्छंतुस
प्रथंआदित्यासायदीमहेअतिद्विषः ॥ ७ ॥ यथाहत्यद्वसवोगौर्यं
चित्पदिषितामामुंचतायजत्राः ॥ एवोष्वा१स्मन्मुंचताव्यंहः
प्रतार्यग्नेप्रतरंनआयुः ॥ १ ॥ शुचींवोहव्यामरुतःशुचीनांशुचिं
हिनोम्यध्वरंशुचिभ्यः ॥ ऋतेनसत्यमृतसापआयंछुचिजन्मानः
शुचयःपावकाः ॥ अग्निःशुचिव्रततमःशुचिर्विप्रःशुचिःकविः ॥

शुचीरोचतआहुतः ॥ उदग्नेशुचयस्तवशुक्राभ्राजंतईरते ॥
तवज्योतींष्यर्चयः ॥ एतोन्विंद्रंस्तवामशुध्धंशुध्धेनसाम्ना ॥
शुध्धरुक्थैर्वावृध्वांसंशुध्धआशीर्वान्ममत्तु ॥ इंद्रशुध्धोनआगहि
शुध्धःशुध्धाभिरूतिभिः॥शुद्धोरयिंनिधारयशुध्धोममध्धिसोम्यः ॥
इंद्रशुध्धोहिनोरयिंशुध्धोरत्नानिदाशुषे ॥ शुद्धोवृत्राणिजिघ्नसेशु
द्धोवाजंसिषाससि ॥ ६ ॥ अपवित्रःपवित्रोवासर्वावस्थांगतोपि
वा ॥यःस्मरेत्पुंडरीकाक्षंसबाह्याभ्यंतरंशुचिः॥ सर्वेस्थलादिशुचि
र्भवंतु ॥ श्रीमन्नारायणायपरिपूर्णगुणार्णवाय० ॥ मानंदतीर्थ
मुनिवर्यमहन्नमामि ॥ अपसव्यंपित्रंतर्यामिणः सव्यं विश्वेदेवांत
र्यामिणः ॥ अनिरुद्धप्रद्युम्नसंकर्षणवासुदेवात्मक चतुर्मूर्तिश्राद्ध
स्वामि श्रीमध्ववल्लभश्रीमज्जनार्दनवासुदेवस्यब्राह्मणसमाराधन

करिष्ये ॥ कुरुष्व ॥ यवतिलदर्भपूगीफलकिंचिद्धिरण्यंगृहीत्वा प्रदक्षिणं ॥ समस्तसंपत्समवाप्तिहेतवः समुत्थितापत्कुलधूमकेतवः॥ अपारसंसारसमुद्रसेतवः पुनंतुमांब्राह्मणपादपांसवः ॥ आपद्घनध्वांतसहस्रभानवः समीहितार्थार्पणकामधेनवः ॥ समस्ततीर्थांबुपवित्रमूर्तयोरक्षंतुमांब्राह्मणपादपांसवः ॥ विप्रौघदर्शनात्क्षिप्रंक्षीयंतेपापराशयः ॥ वंदनान्मंगलावाप्तिरर्चनादच्युतंपदं ॥ आधिव्याधिहरंनृणांमृत्युदारिद्र्यनाशनं ॥ श्रीपुष्टिःकीर्तिदंवंदेविप्रश्रीपादपंकजं ॥ यावतीर्वैदेवतास्तासर्वावेदाविदिब्राह्मणेवसंति ॥ तस्माद्ब्राह्मणेभ्योवेदविद्भ्योदिवेदिवेनमःस्कुर्यान्नाश्लीलंकीर्तयेदेतायेवदेवताःप्रीणाति ॥ अपसव्येन ॥ पित्रंतर्यामिश्रीमज्जनार्दनमुद्दिश्यप्रातिसांवत्सरीकश्राद्धंकर्मकर्तुंमम ॥ अ

धिकारसंपदस्त्वितिभवंतोब्रुवंतु ॥ अधिकारसंपदस्तु ॥ कालस्य
मुख्यकालोस्त्वितिभवंतोब्रुवंतु ॥ कालस्यमुख्यकालोस्तु ॥
पाकादीनांहविर्योग्यतास्त्वितिभवंतोब्रुवंतु ॥ पाकादीनांहविर्यो
ग्यतास्तुसव्येनप्राणायामः ॥ भूर्भुवस्वरों ॥ अपसव्येनपूर्वोक्त०
प्रीत्यर्थं पितृपितामहप्रपितामहानांशर्मणांगोत्राणांवसुरुद्रादि
त्यरूपाणां तदंतर्यामिप्रद्युम्नसंकर्षण वासुदेवानांपुरूरवार्द्रवसंज्ञ
कानांविश्वेषांदेवानांचअनेन हविषापार्वणविधानेनयुष्मदनुज्ञया
अस्मत्पितुः प्रतिसांवत्सरिकश्राद्धंसपार्वणंसदैवंसद्यः करिष्ये
कुरुष्व ॥ सव्यं पुरूरवार्द्रवसंज्ञकानांविश्वेषांदेवानांस्थानेआहव
नीयार्थेक्षणंदत्वाभवद्भिःक्षणःप्रसादःकर्तव्यः ॥ सुप्रसादःकर्त
व्यः ॥ अपसव्येनापितृपितामहप्रपितामहानांस्थानेआहवनी

यार्थेक्षणंदत्वाभवद्भिःक्षणःप्रसादःकर्तव्यःसुप्रसादःकर्तव्यः ॥ स
व्येन अक्रोधनैःशौचपरैःसततंब्रह्मचारिभिः ॥ भवितव्यंभवद्भिश्च
मयाचश्राद्धकर्मणि ॥ इतिप्रार्थना ॥ ततःपाददक्षालनं ॥ चतुर
स्रंवर्तुलंचमंडलंकृत्वा ॥ दक्षिणोत्तरतःकृत्वा ॥ सव्येन ॥ पुरूर
वार्द्रवसंज्ञकाविश्वेदेवाःतदंतर्यामिस्वागतं ॥ सुस्वागतं ॥ तदं
तर्गतइदंवःपाद्यंसुपाद्यं ॥ ततोनमस्कारः ॥ शंनोदेवीरभिष्टय
आपोभवंतुपीतये ॥ शंयोरभिस्रवंतुनः ॥ यदीछासिमहाराजसर्व
तीर्थावगाहनं ॥ विप्रपादविनिर्मुक्ततोयंशिरसिधारय ॥ मंत्र
मध्येक्रियामध्येविष्णोःस्मरणपूर्वकं ॥ यत्किंचित्क्रियतेकर्मतत्कर्म
सफलंकुरु ॥ नाहंकर्ताहरिःकर्तातत्पूजाकर्मजाखिला ॥ तथापि
मत्कृतापूजातत्प्रसादेननान्यथा ॥ मंत्रतस्तंत्रतःछिद्रंदेशकाल

भिकर्मच ॥ सर्वंकरोतियच्छिद्रमनुसंकीर्तनंतव ॥ ततःअपसव्ये
न पितृपितामहप्रपितामहाःशर्माणःगोत्राः वसुरुद्रादित्यरुपाः
प्रद्युम्नसंकर्षणवासुदेवाः ॥ आगतंसुस्वागतं ॥ पितृपितामहप्र
पितामहाःशर्माणःगोत्राःतदंतर्यामिप्रद्युम्नसंकर्षणवासुदेवाः वसु
रुद्रादित्यरुपाःब्रह्मणेइदंतेपाद्यंसुपाद्यं० ॥ सव्येननमस्कारः ॥
अपसव्येनप्रक्षालनं ॥ शंनोदेवी० अनुसंकीर्तनंतव ॥ सर्वत्रइ
दंवःपाद्यं ॥ यजमानःपादौप्रक्षाल्य ॥ ततःआचम्यप्राणानाय
म्य ॥ पवित्रेधृत्वा ॥ तपोष्पवित्रंवितंतंदिवस्पदेशोचंतोऽअस्य
तंतवोव्यंस्थिरन् ॥ अवंत्यस्यपवीतारमाशवोदिवस्पृष्ठमधितिष्ठं
तिचेतसा ॥ देशकालौसंकीर्त्यश्रीविष्णुप्रेरणयाश्रीविष्णुप्री
त्यर्थंप्रक्रांतंपितुः प्रतिसांवत्सरिकश्राद्धकर्मंकरिष्ये ॥ कुरुष्व ॥

॥ अपसव्यं ॥ अपहताअसुरारक्षांसिपिशाचायेक्षयंतिपृथिविमनु
॥ अन्यत्रैतोगछंतुयत्रैतेषांगतंमनः ॥ उदीरतामवरउत्परासउन्म
ध्यमाःपितरःसोम्यासः ॥ असुंयईयुरवृकाऋतज्ञास्तेनोवंतुपित
रोहवेषु ॥ इतितिलान्अष्टदिक्षुविकीरयेत् ॥ सव्यं ॥ ॐ भूर्भुव
स्वःओंतत्सवितुर्वरेण्यं० ॥ अपसव्यं ॥ श्राद्धकालेगयांध्यात्वा
ध्यात्वादेवंजनार्दनं ॥ वस्वादींश्चपितॄन्ध्यात्वाततःश्राद्धंप्रवर्ततेे
प्रवर्तय ॥ देशकालश्राद्धहविर्योग्यतास्त्वितिभवंतोब्रुवंतु ॥
देशकालश्राद्धहविर्योग्यतास्तु ॥ हस्तोदकं ॥ सव्येन ॥ पुरूरवार्द्र
वसंज्ञकाविश्वेदेवाः ॥ तदंतर्यामिश्रीअनिरुद्धनारायण इदमासनं
सुखासनं ॥ अत्रविश्वेदेवाःक्षणःक्रीयतां ॥ ओंतथाप्राप्नोतुभवान्
प्राप्नवानि ॥ मंडलंकृत्वा ॥ मंडलोपरियवदर्भान्निधाय ॥ पात्रद्वयं

निधाय ॥ गायत्र्याप्रोक्ष्य ॥ उधृत्यउदकमापूर्य ॥ शंनोदेवी० ॥
यवान्विकीर्य ॥ यवोसिधान्यराजो वावारुणोमधुसंयुतः ॥ निर्णोदः
सर्वपापानांपवित्रमृषिभिःस्मृतं ॥ अर्घ्यपात्रयोःअयंगंधः ॥
इमानिश्रीतुळसीकुशाग्राणि ॥ देवपात्रेसंपन्नेसुसंपन्नेस्वाहा
अर्घ्यःसंत्वर्घ्याःततःपुरूरवार्द्रवसंज्ञकाविश्वेदेवाः तदंतर्यामिश्री
अनिरुद्धनारायणइदंअर्घ्यंस्वाहाअस्त्वर्घ्यं ॥ पुरूरवार्द्रवसंज्ञका
न्विश्वान्देवान् भवत्सुआवाहयिष्येआवाहय ॥ विश्वेदेवासआ
गंतश्रृणुतामइमंहवं ॥ एदंबर्हिर्निषीदत ॥ विश्वेदेवाःश्रृणुतेमं
हवंमेयेऽअंतरिक्षेऽयउपद्यविष्ठ ॥ येअग्निजिव्हाउतवायजत्राआ
सद्यास्मिन्बर्हिषिमादयध्वं ॥ हस्तोदकं ॥ आर्द्रवसंज्ञकाविश्वेदे
वाःतदंतर्यामिश्रीअनिरुद्धनारायणइदंवोअर्घ्यंस्वाहाअस्त्वर्घ्यं ॥

यादिव्याआपःपृथिविसंबभूवुर्याअंतरिक्ष्याउतपार्थिवीर्याः ॥ हि
रण्यवर्णायज्ञियास्तानआपःशंस्योनाभवंतु ॥ यथाभागशःअमी
वोगंधप्रसादाःसुगंधाःसुप्रासादाः इमानिश्रीविष्णोर्निर्माल्यतुल
सीप्रसाददळानि ॥ सुप्रसाददलानि ॥ उदकेनैवसांकल्पितंवो
धूपःसुधूपःसूर्यस्थितंवोज्योतिःसुज्योतिः । अनुलेपनार्थेगोपीचं
दनं ॥ धारणार्थेयज्ञोपवीतं ॥ अंतर्बहिःप्रावरणार्थेवस्त्रं ॥ युवासु
वासाःपरिवीतआगात्सउश्रेयान्भवतिजायमानः ॥ तंधीरासःकव
यउन्नयंतिस्वाध्यो मनसादेवयंतः ॥ पुरूरवार्द्रवसंज्ञकेभ्योवि
श्वेभ्योदेवेभ्यः ॥ आच्छादनार्थेयन्मनसोदिष्टंकिंचिद्धिरण्यंपवित्रा
र्थेइमौदर्भौ ॥ अस्तुस्वाच्छादनंसकलाराधनैःस्वर्चितमस्तु ॥ युष्म
दनुज्ञयापित्राद्यर्चनंकरिष्ये ॥ कुरुष्व ॥ अपसव्येन पितृपिताम

हप्रपिताहनांशर्मणांगोत्राणां तदंतर्यामिवसुरुद्रादित्यरूपीप्रद्यु
न्मसंकर्षणवासुदेवानां इदमासनंसुखासनं॥अत्रप्रतिसांवत्सरीक
श्राद्धेक्षणःक्रीयतां ॥ ओंतथाप्राप्नोतुभवान्प्राप्नवानि ॥ अर्घ्यमा
साद्य॥ मंडलंकृत्वामंडलोपरितिलदर्भांनिधायपात्रत्रयंनिधाय ॥
सव्यंगायत्र्याप्रोक्ष्यअप० ॥ उत्धृत्यतिलान्विकीर्यउदकमासिच्य
॥ शन्नो० ॥ तिलोसिसोमदेवत्यागोसवेदेवनिर्मितः ॥ प्रत्नवद्भिः
प्रत्तःस्वधयापितृनिमांल्लोकान्प्रीणयाहिनःस्वधानमः ॥ अर्घ्यपा
त्रेषुअयंगंधःइमानिश्रीतुलसीकु० ॥ पितृपात्राणिसंपन्नानिसुसंप
न्नानि॥स्वधार्घ्याःसंत्वर्घ्याःपितृपितामहप्र पितामहान्शर्मणःगो
त्रान्तदंतर्यामिवसुरुद्रादित्यरूपीप्रद्युम्नसंकर्षणवासुदे वान्भव
त्सुआवाहयिष्येआवाहय॥उशंतस्त्वानिधीमत्युशंतःसमिधीमहि

॥ उशन्तुंशतआवहपितृन्हविषेअत्तवे ॥ आयंतुनःपितरःसोम्यासो
ग्निष्वात्ताःपथिभिर्देवयानैः ॥ अस्मिन्यज्ञेस्वधयामदंत्वाधिंब्रुवं
तुतेवंत्वस्मान् ॥सव्यंहस्तो० ॥ पित्रंतर्यामिन्श्रीप्रद्युम्नइदंदेअर्घ्यं॥
स्वधाअस्त्वर्घ्यं ॥ पितामहांतर्यामिन्श्रीसंकर्षणइदंतेअर्घ्यंस्वधा
अस्त्वर्घ्यं ॥ प्रपितामहांतर्यामिन्श्रीवासुदेवइदंतेअर्घ्यंस्वधाअ
स्त्वर्घ्यं ॥ यादिव्याआपःपृथिविसंबभूवुर्याअंतरिक्ष्याउतपार्थिवी
र्याः ॥ हिरंण्यवर्णायज्ञियास्तानआपःशंस्योनाभवंतु ॥ प्रपिताम
हपितामहपितृपात्रेभ्यःस्छानमसि ॥ ताभिरद्भिःपुत्रकामोमुखम
नक्ति ॥ गोत्राःयथाभागशःअमीतेगंधाःइमानिश्रीतुलसीप्रसाद
दळानि ॥ उदकेनैव० ॥ सूर्यस्छितंवोज्योतिः ॥ अनुलेपनार्थे० ॥
॥ धारणार्थेयज्ञोपवीतं ॥ पितृपितामह:० ॥ आछादनार्थेयन्म

सो० ॥ किंचिद्धिरंण्यंपावित्रार्थेइमेकुशाःसुकुशाःसकळारा० ॥ युष्म
दनुज्ञयामंडलाद्यर्चनंकरिष्ये ॥ कुरुष्व ॥ सव्येनचतुरस्रंयवदर्भा
निधाय ॥ अपसव्येनवर्तुलमंडलंकुर्यात् ॥ तिलदर्भांनिधाय ॥ भो
जनपात्रंत्तत्रनिधाय ॥ अच्युतायनमः ॥ अनंतायनमः ॥ गोविं
दायनमः ॥ अच्युतानं० ॥ दर्भैःतिलैःपुनरपिजलैर्वैदिकभस्म
नाच ॥ पितृस्छानेनवांकितं ॥ देवस्छानेसप्तांकितंकुर्यात् ॥
पिशंगंभृष्टिमंभृणपिशाचिंमिंद्रसंमृण ॥ सर्वंरक्षोनिबर्हय ॥
सर्वेषांपापदृष्टीनांचक्षुर्बध्नातिकेशवः ॥ भास्मनामंडलंकुर्यात्पंक्ति
दोषोनविद्यते ॥ यथाचक्रधरोविष्णुस्त्रैलोक्यंपरिरक्षति ॥ एवंमं
डलभस्मांतंसर्वभूतानिरक्षतु ॥ पितृस्थानेपठेत् ॥ अपसव्येनह
स्तोदकं ॥ सव्यं ॥ अच्युतायनमः ॥ अनंतायनमः ॥ गोविंदा

यनमः ॥ अच्युतानंतगो० ॥ दर्भैःयवैःपुनरप्युदकैःवैदिकभस्म
नाच ॥ रक्षाणोअग्नेतवरक्षंणेभीराक्षाणःसुमखप्रीणनः ॥ प्रतिस्फु
रविरुंजवीडूंहोजहिरक्षोमहिंचिद्वावृधानं ॥ ब्रह्मंचतेजातवेदोनम
श्चेयंचगीःसदमिद्वर्धनीभूत् ॥ रक्षाणोऽअग्नेतनया।नितोकारक्षो
तनंस्तन्वो ३ अप्रयुच्छन् ॥ देवस्छानेपठेत् ॥ सव्येनहस्तो
दकं ॥ पूर्वोच्चरितएवंगुण० श्रीविष्णुप्रीत्यर्थं० ॥ पितुःप्रति
सांवत्सरीकश्राद्धेभवदनुज्ञयाभवत्सेवया।विप्रहस्तेपाणाहो मंकरि
ष्ये ॥ क्रीयतां ॥ अपसव्येन हस्तोदकंअन्नमभिघार्यअन्नंद्वि
धाविभज्य ॥ सोमायपितृमतेस्वधानमः ॥ सोमायपितृमत
इदंनमम ॥ अग्नयेकव्यवाहनायस्वधानमः ॥ अग्नयेकव्यवाह
नायेदंनमम ॥ सव्येनउदकोपस्पर्शनं ॥ स्वस्तिश्रद्धांमेधांयशः

प्रज्ञांविद्यांबुद्धिंश्रियंबलंआयुष्यंतेजआरोग्यंदेहिमेहव्यवाहन ॥
श्रींदेहिमेहव्यवाहनोनमोनमः ॥ गोत्रोच्चार्य ॥ अहंभोअभिवा
दये ॥ अभिवादयामि ॥ अपसव्यं ॥ स्वधेयंसुस्वधेयं ॥ सव्येन
तुलसीदलेनगोघृतंगृहीत्वागायत्र्यापात्राभिघार्य ॥ मूर्धानंदिवो
अरतिंपृथिव्यावैश्वानरमृतआजातमग्निं ॥ कविंसंम्राजमतिथिंज
नानामासंनापात्रंजनयंतदेवाः ॥ (इत्यभिघारितेपात्रेविप्राःपा
णिस्थमन्नंपात्रेक्षिपेयुः ॥ अत्रत्रिसुपर्णान्नसूक्तादीनांजपः) ॥
आमासुपक्वमैरयआसूर्यंरोहयोदिवि ॥ घर्मंनसामंतपतासुवृक्ति
भिर्जुष्टंगिर्वणसेबृहत् ॥ सोमोधेनुंसोमोअर्वंतमाशुंसोमोवीरंकर्म
ण्यंददाति ॥ सादन्यंविदथ्यंसभेयंपितृश्रवणंयोददाशदस्मै ॥
उपह्वयेसुदुघांधेनुमेतांसुहस्तोगोधुगुतदोहदेनां ॥ श्रेष्ठंसवंसविता

सा॒विषं॑नो॒भीद्धो॑घर्मस्त॒दुषु॒प्रवो॑चं ॥ हिं॒कृ॒ण्व॒तीव॑सुप॒त्नी॒वसू॑नां॒व॒
त्समि॒च्छंती॒मन॑सा॒भ्याग॑ात् ॥ दु॒हाम॒श्विभ्या॒ंपयो॑अ॒घ्न्येयंसाव॑र्ध
तां॑मह॒तेसौ॑भगाय ॥ इं॒द्र॒हव्ये॑यामको॒शाअ॑भूवन्य॒ज्ञाय॑शिक्षगृ॒णते
सखिभ्यः ॥ दु॒र्मा॒यवो॑दु॒रेवा॒मर्त्या॑सो॒निषं॒गिणो॑रि॒पवो॒हंत्वा॑सः ॥
वाशी॑मंतऋ॒ष्टिमंतो॑मनी॒षिणः॑सु॒धन्वा॑न॒इषु॑मंतो॒निषं॒गिणः ॥ स्वश्वा॑
स्थसु॒रथा॑ःपृश्निमातरःस्वा॒यु॒धाम॑रुतो॒यातना॒शुभं॑ ॥ चतु॑ष्कप॒र्दाय॒
व॒तिःसु॒पेशा॒घृतप्र॑तीकाव॒युना॑निवस्ते ॥ तस्यां॑सु॒प॒र्णावृष॑णा॒नि
षेदतु॒र्यत्र॑दे॒वाद॑धि॒रेभा॑ग॒धेयं॑ ॥ एकः॑सु॒प॒र्णःससं॑मु॒द्रमावि॑वे॒शसइ॒
दं॑विश्वं॒भुव॑नं॒विच॑ष्टे ॥ तंपाकेन॒मन॑सापश्य॒मंति॑त॒स्तंमा॒तारे॑ळ्हि
सउ॑रेळ्हिमातरं॑ ॥ सु॒प॒र्णंविप्राः॑क॒वयो॒वचो॑भि॒रेकं॒संतं॑बहु॒धाक॑
ल्पयंति ॥ छंदां॑सिच॒दधं॑तो॒अध्व॒रेषु॒ग्रहा॒न्त्सोम॑स्यमिमते॒द्वाद॑श

॥ पितुंनुस्तौषंमहोधर्माणंतविंषीं ॥ यस्यंत्रितोव्योजंसावृत्रं
विपर्वमर्दयत् ॥ स्वादौपितोमधौपितोवयंत्वावट्टमहे ॥ अ
स्माकंमविताभव ॥ उपनःपितवाचरशिवःशिवाभिरूतिभिः ॥
मयोभुरद्विषेण्यःसखासुशेवोअद्वयाः ॥ तवत्येपितोरसारसारजां
स्यनुविष्ठिताः ॥ दिविवाताइवश्रिताः ॥ तवत्यपितोददंतस्तव
स्वादिष्ठतेपितो ॥ प्रस्वाद्मानोरसानांतुविग्रीवाइवेरते ॥ त्वेपितो
महानांदेवानांमनोहितं ॥ अकारिचारुकेतुनातवाहिमवसावधीत्
॥ यददोपितोअजंगन्विवस्वपर्वतानां ॥ अत्राचिन्नोमधोपितोरं
भक्षायगम्याः ॥ यदपामोषधीनांपरिंशमारिशामहे ॥ वातापे
पीवइद्भव ॥ यत्तेसोमगवाशिरोयवाशिरोभजामहे ॥ वातापेपी
वइद्भव ॥ करंभओषधेभवपीवोवृक्कउदारथिः ॥ वातापेपीवइद्भव

॥ तंत्वावयंपितोवचोभिर्गावोनहव्यासुषूदिम ॥ देवेभ्यस्त्वासध
मादमस्मभ्यंत्वासधमादं ॥ कयानश्चित्रआभुवदूतीसदावृधःसखा
॥ कयाशचिष्ठयावृता ॥ कस्त्वासत्योमदानांमंहिष्ठोमत्सदंधसः ॥
दृळ्हाचिदारुजेवसु ॥ अभीषुणःसखीनामविताजरितॄणां ॥ शतं
भवास्यूतिभिः ॥ ॥ स्वादोरभाक्षिवयसःसुमेधाःस्वाध्योवरिवोवि
त्तरस्य ॥ विश्वेयंदेवाउतमर्त्यासोमधुब्रुवंतोअभिसंचरंति ॥ अंत
श्चप्रागाअदितिर्भवास्यवयाताहरसोदैव्यस्य ॥ इंदविंद्रस्यसख्यं
जुषाणःश्रौष्टीवधुरमनुरायऋध्याः ॥ अपामसोमममृताअभूमागं
न्मज्योतिरविदामदेवान् ॥ किंनूनमस्मान्कृणवदरातिःकिमुधूर्ति
रमृतमर्त्यस्य ॥ शन्नोभवहृदआपीतइंदोपितेवसोमसूनवेसुशेवः ॥
सखेवसख्यउरुशंसधीरःप्रणआयुर्जीवसेसोमतारीः ॥ इमेमापी

तायशसंउरुष्यवोरथंनगावःसमनाहपर्वसु ॥ तेमारक्षंतुविस्रसश्च

रित्रादुतमास्नामाद्यवयंत्विदंवः ॥ १ ॥ अग्निंनमाथितंसंदिदीपः

प्रचक्षयकृणुहिवस्यसोनः ॥ अथाहितेमदआसोममन्येरेवांइवप्रच

रापुष्टिमच्छ ॥ इषिरेणतेमनसासुतस्यभक्षीमहिपित्र्यस्येवरायः ॥

सोमराजन्प्रणआयूंषितारीरहानीवसूर्योवासराणि ॥ सोमराज

न्मृळयानःस्वस्तितवस्मसिव्रत्या३स्तस्यविद्धि ॥ अलर्तिदक्षउतम

न्युरिंदोमानोअर्योअनुकामंपरादाः ॥ त्वंहिनस्तन्वःसोमगोपागा

त्रेगात्रेनिषसत्थानृचक्षाः ॥ यत्तेवयंप्रमिनामव्रतानिसनोमृळसुष

खादेववस्यः ॥ ऋदूदरेणसख्यासचेययोमानारिष्येद्धर्यश्वपीतः ॥

अयंयःसोमोन्यधाय्यस्मेतस्माइंद्रंप्रतिरमेम्यायुः ॥ २ ॥ अपत्या

अस्थुरनिराअमीवानिरत्रसंतमिषीचीरभैषुः ॥ आसोमोऽअस्माँऽ

अरुह द्विहा यो अगन्म यत्र प्रतिरंत आयुः ॥ योन इंदुः पितरो हृत्सुपी
तो मर्त्यो मर्त्यां आविवेश ॥ तस्मै सोमाय हविषा विधेम मृळीके अस्य
सुमतौ स्याम ॥ त्वं सोम पितृभिः संविदानोनु द्यावा पृथिवी आतत
थ ॥ तस्मै त इंदो हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रयीणां ॥ त्राता
रो देवा अधिवोचता नो मानो निद्रा ईशत मोत जल्पिः ॥ वयं सोमस्य
विश्वह प्रियासः सुवीरासो विदथमावदेम ॥ त्वं नः सोम श्वितो वयो
धास्त्वं स्वर्विदा विशानृचक्षाः ॥ त्वं न इंद ऊतिभिः सजोषाः पाहि पश्चा
ता दुत वा पुरस्तात् ॥ ३ ॥ नवा उ देवाः क्षुधमिद्वधं ददुरुता शितमु
पगच्छंति मृत्यवः ॥ उतो रयिः पृणतो नोपदस्यत्युता पृणन्मर्डितारं
नविंदते ॥ य आध्राय चकमानाय पित्वोऽन्नवान्त्सन्त्रा पितायोपज
ग्मुषे ॥ स्थिरं मनः कृणुते सेवते पुरोतो चित्स मर्डितारं नविंदते ॥ सइ

द्भोजोयोगृहवेददात्यन्नकामायचरतेकृशाय ॥ अरमस्मैभवतियाम
हूताउतापरीषुकृणुतेसखायं ॥ नससखायोनददातिसख्येसचाभु
वेसचमानायपित्वः ॥ अपास्मात्प्रेयान्नतदोकोअस्तिपृणंतमन्यम
रणंचिदिच्छेत् ॥ पृणीयादिन्नाधमानायतव्यान्द्राघीयांसमनुप-
श्येतपंथां ॥ ओहिवर्ततेरथ्येवचक्रान्यमन्यमुपतिष्ठंतरायः ॥ १ ॥
मोघमन्नंविंदतेअप्रचेताःसत्यंब्रवीमिवधइत्सतस्य ॥ नार्यमणंपु
ष्यतिनोसखायंकेवलाघोभवतिकेवलादी ॥ कृषन्नित्फालआशितं
कृणोतियन्नध्वानमपवृंक्तेचरित्रैः ॥ वदन्ब्रह्मावदतोवनीयान्पृण
न्नापिरपृणंतमभिष्यात् ॥ एकपाद्भूयोद्विपदोविचक्रमेद्विपात्त्रिपा
दमभ्येतिपश्चात् ॥ चतुष्पादेतिद्विपदामभिस्वरेसंपश्यन्पंक्तीरु
पतिष्ठमानः ॥ समौचिद्धस्तौनसमंविविष्टःसंमातराचिन्नसमंदुहा

ते ॥ यमयौश्विन्नसमावीर्याणिज्ञातीचित्संतौनसमंर्प्टणीतः ॥ २ ॥
देवताभ्यः० ॥ सर्वपदार्थान्नपारिविष्य ॥ देवपात्रे ॥ ॐ भुर्भुव
स्वः । सत्यंत्वर्तेन० ॥ पृथ्विंतेपात्रंद्यौरापिधानंब्राह्मणस्त्वामुखेअ
मृतंजुहोमि स्वाहाब्राह्मणानांत्वांविद्यावतांप्राणापानयोर्जुहो
मि ॥ अक्षंतिरसिमामैक्षेष्ठाः ॥ अमुत्रामुष्मिंल्लोके ॥ अतौदेवाअवं
तु० ॥ धामभिः ॥ स्वाहाश्रीविष्णोहव्यरक्षस्व ॥ पुरूरवार्दवसंज्ञ
काविश्वेदेवाः । एतद्वोहव्यंसपरिकरं । अस्तुसपारिकरं । देवोत्रदे
वताहव्यंब्राह्मणस्तु । आहवनीयार्थेदत्तंदास्यमानंचआतृप्तेः ।
तत्सर्वंइयंभुमिर्गयाभोक्तागदाधारः । अन्नममृतंसुवर्णपात्रेस्थित
मंनंअक्षय्यवटछायेयं ॥ पुरूरवार्द्रवसंज्ञकेभ्योविश्वेभ्योदेवेभ्यःतदं
तर्यामिश्रीअनिरुत्धनारायणेभ्यःइदमिदमंनं ॥ अमृतस्वरूपंअ

क्षय्यतुष्ट्यर्थंस्वाहाहव्यंनमम ॥ गयायांश्रीविष्णुपदादिसमस्तपा
देषुदत्तमस्तु ॥ गयागदाधरःप्रीयतामितिभवंतोब्रुवंतु ॥ गयाग
दाधरःप्रीतोभवतु ॥ येदेवासोदिव्येकादशस्थपृथिव्यामध्येकाद
शस्थ ॥ अप्सुक्षितौमहिनैकादशस्थतेदेवासोयज्ञमिमंजुषध्वं ॥
आगच्छंतुमहाभागाविश्वेदेवामहाबलाः ॥ येअत्रविहिताश्राद्धेसा
वधानाभवंतुते ॥ विश्वेदेवांतर्यामिणः ॥ तुष्टावरदाभवंतु ॥
अपसव्येनपितृषु ॥ सत्यंत्वर्तेनपरिषिंचामि ॥ पृथ्वितेपात्रं०
स्वधाब्राह्मणानां० इदंविष्णुर्विचक्रमे० रे ॥ स्वाहाश्रीविष्णोकव्यं
रक्षस्व ॥ पितृपितामहप्रपितामहानां ॥ एतद्वःकव्यंसपरिकरंअस्तु
सपरिकरंपितृरूपोत्रदेवता ॥ कव्यंब्राह्मणस्तुआहवनीयार्थेदत्तं
दास्यमानंचआतृप्तेःतत्सर्वंइयंभूमिर्गयाभोक्तागदाधरः अंनममृतं

रजतपात्रेस्थितमन्नंअक्षयवटछायेयं ॥ पितृपितामहप्रपितामहे
भ्यःशर्मभ्यःगोत्रेभ्यःतदंतर्यामिश्रीप्रद्युम्नसंकर्षणवासुदेवेभ्यः इद
मिदमंनंअमृतस्वरूपं अक्षय्यतुष्टयर्थंस्वधाश्रीविष्णोःक०्यंनमम ॥
गयायांश्रीविष्णुपदादिसमस्तपादेषुदत्तमस्तु ॥ गयागदाधरः
प्रीयतामितिभवंतोब्रुवंतु ॥ गयागदाधरःप्रीतोभवतु ॥ येचेहपित
रोयेचनेहयांश्चविद्मयांउंचनप्रविद्म ॥ त्वंवेत्थयतितेजातवेदःस्वधा
भिर्यज्ञंसुकृतंजुषस्व ॥ स०्येन ॥ ब्रह्मार्पणंब्रह्महविर्ब्रह्माग्नौब्रह्मणा
हुतं ॥ ब्रह्मैवतेनगंतव्यंब्रह्मकर्मसमाधिना ॥ देशकालपात्रमंत्रतंत्र
करणकर्तृभोक्तृद्रव्यैः ॥ न्यूनातिरिक्तान्यछिद्रमास्त्वितिभवंतोब्रुवंतु
॥ न्यूनातिरिक्तान्यछिद्रमस्तु ॥ अपसव्येनवर्तमानेव्यवहारिके
स्वंगृहेकृष्णातुगभंद्रयोर्मध्यदेशेतानुउद्दिश्यमयाक्रियमाणेन अने

नपितृपितामहप्रपितामहानांशर्मणां गोत्राणांवसुरुद्रादित्यरूपा
णांतदंतर्यामिश्रीप्रद्युम्नसंकर्षणवासुदेवानांएतेषांसगणोभूत्वा ग
याःयांप्रतिपितुःप्रतिसांवत्सरीकश्राद्धेन अन्नदानेनैवाक्षय्यातुष्टिर
स्त्वितिभवंतोब्रुवंतु ॥ पितुःप्रतिसांवत्सरीकश्राद्धेअन्नदानेनैवाक्ष
य्यातुष्टिरस्तु ॥ सव्यं ॥ एकोविष्णुर्महद्भूतं० भुगव्ययः ॥ अनेन
पितृयज्ञेनभगवान्पित्रंतर्यामि श्रीमध्ववल्लभश्रीमज्जनार्दनवासुदे
वःप्रीयतांप्रीतोभवतु ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ तीर्थंदत्वा ॥ उप
वीति ॥ विष्णोश्वधातृशिवशक्रगुहेंद्रसूर्यवन्हित्रयेभमुखक्रौंचघ
टोद्भवानां ॥ यत्काश्यपस्यत्हदयस्थगदाधरस्यपादांनमामिसततं
पितृमुक्तिहेतून् ॥ पंचक्रोशंगयाक्षेत्रंक्रोशमेकंगयाशिरः ॥ यत्र
यत्रस्मरिष्यंतिपितृणांदत्तमक्षयं ॥ गयायांधर्मपृष्ठेषुसदसिब्रह्मण

स्पतेः ॥ गयाशीर्षेवटेचैवपितॄणांदत्तमक्षयं ॥ ॥ गयायैनमः
॥ १ ॥ गदाधरायनमः ॥ २ ॥ विष्णुसर्वोत्तमायनमः ॥ ३ ॥
मध्वपतयेनमः ॥ ४ ॥ पांडुरंगायनमः ॥ ५ ॥ पुंडलीकवरदा
यनमः ॥ ६ ॥ काशीविश्वेश्वरायनमः ॥ ७ ॥ गयेयंगयेयं ॥
देवाःतत्सदमृतमस्तु ॥ पितरःतत्सदमृतमस्तु ॥ यथासुखंजुषध्वं ॥
तीर्थंदत्वा ॥ अमृतोप० ॐ श्रद्धायांप्राणेनिविष्टोमृतंजुहोमि ॥
शिवोमाविशाप्रदाहाय ॥ ॐ प्राणायस्वाहा ॥ प्राणात्मनेश्रीअ
निरुद्धायेदंनमम ॥ श्रद्धायामपानेनाविष्टोममृतंजुहोमि ॥
शिवोमाविशाप्रदाहाय ॥ ॐ अपानायस्वाहा ॥ अपानात्मने
श्रीप्रद्युम्नायेदंनमम ॥ श्रद्धायांव्यानेनिविष्टोमृतंजुहोमि ॥
शिवोमाविशाप्रदाहाय ॥ ॐ व्यानायस्वाहा ॥ व्यानात्मने

श्रीसंकर्षणायेदंनमम ॥ श्रद्धायामुदानेनिविष्टोमृतंजुहोमि ॥
शिवोमाविशाप्रदाहाय ॥ ॐ उदानायस्वाहा ॥ उदानात्मने
श्रीवासुदेवायेदंमम ॥ ॐ श्रद्धायाꣳसमानेनिविष्टोमृतंजुहो
मि ॥ शिवोमाविशाप्रदाहाय ॥ समानायस्वाहा ॥ समानात्मने
श्रीनारायणायेदंनमम ॥ ॐ ब्रह्मणेस्वाहा ॥ ब्रह्मणिमात्मानम
मृतत्वाय ॥ राक्षोघ्नकान्पितृलिंगकान् ॥ वैष्णवान् ॥ यथानुक्रमे
णराक्षोघ्नसूक्तान्याश्रावयिष्येआश्रावय ॥ मधुवाताऋतायते
मधुंक्षरंतिसिंधवः ॥ माध्वीर्नःसंत्वोषधीः ॥ मधुनक्तमुतोषसोमधु
मत्पार्थिवंरजः ॥ मधुद्यौरस्तुनःपिता ॥ मधुमान्नोवनस्पतिर्मधु
माँऽअस्तुसूर्यः ॥ माध्वीर्गावोभवंतुनः ॥ इदंमधू ३ इदंमधू ३
इदंमधू ३ इदंमध्विवतिचप्रेष्याःसंशास्तिपूर्णकुंभातिस्रोवमाःषलु

त्तमाइमंधिष्ण्यमुदुकुंभचंत्रिः प्रदक्षिणंपरिव्रजाथदक्षिणैपाणिभिर्द
क्षिणानूरूनाघ्नानाऽएह्येव ॥ इदंमधू ३ इदंमध्विवितिवदत्यः ॥
प्राणायामसंकल्प ॥ श्रीविष्णुप्रीत्यर्थं अभिश्रवणंकरिष्ये ॥
॥ कुरुष्व ॥ ब्राह्मणप्रार्थना ॥ अपेक्षितंयाचितव्यंत्याज्यंचैवान
पेक्षितं ॥ उपविश्यसुखंनवभोक्तव्यंस्वस्थमानसैः ॥ संपादितेषु
पदार्थेयद्रोचतेतद्ग्राह्यं ॥ यन्नरोचतेतत्त्याज्यं ॥ सव्यंमधुवाता
ऋक्० देवस्थानेपठेत् मधुमधुसंपन्नंसुसंपन्नंसंपादितेषुपदार्थेषुवि
श्वेदेवाःतृप्तास्थतृप्तास्म ॥ अपसव्यंपितृस्थाने अक्षन्नमीमदंत
ह्यवप्रियाअधूषत ॥ अस्तोषतःस्वभानवोविप्रानाविष्टयामतीयो
जान्विदतेहरी ॥ पितृपितामहप्रपितामहाः ॥ तृप्तास्थ ॥
तृप्तास्म ॥ ततःपितृस्थानेनवांकितेन ॥ असंस्कृतप्रमीतायेत्या

गिन्योयोःकुलस्त्रियः ॥ दास्यामितेभ्योविकिरमन्नंताभ्यंश्चपैतृकं
॥ सव्यंदेवस्थाने असौमपार्श्वयेदेवायज्ञभागविवर्जिताः ॥ तेषा
मन्नंप्रदास्यामिविकिरंवैश्वदेवकं ॥ शेषमन्नंगृहीत्वा ॥ ॐ भूर्भुव
स्वःअपसव्यंतिलदर्भानिधाय ॥ येअग्निदग्धायेअनग्निदग्धाम
ध्यैदिवस्वधयामादयंतै ॥ तेभिःस्वराळसुनीतिमेतांयथावशंत
न्वैंकल्पयस्व ॥ येअग्निदग्धेभ्यःयेअनाग्निदग्धेभ्यःउछिष्ठभाग्भ्यः
॥ अस्मत्कुलप्रसुतंमम्रतेभ्यः ॥ अयंपिंडःस्वधानमः ॥ अग्निद
ग्धाश्चअनग्निदग्धाश्चमार्जयंतां ॥ उछिष्टभाग्योन्नंदीयंता ॥
यजमानकुलेजातादासादास्योन्नकांक्षिणः ॥ तेसर्वेतृप्तिमायांतुम
यादत्तेनभूतले ॥ अमृतापिधानमसि ॥ रौरवेपू० ॥ प्राणायाम
संकल्पः ॥ श्रीविष्णुप्रीत्यर्थंममापितुःप्रतिसांवत्सरीकश्राद्धे ब्राह्म

णभोजनकालेतिलोदकापिंडप्रदानंकरिष्ये ॥ कुरुष्व ॥ अपसव्येन
॥ दक्षिणाभिमुखेन ॥ अपहतासुरारक्षांसिपिशाचाः ॥ वेदिषदः
इतिमंत्रेणदर्भमाकृष्यनिरस्येत् ॥ तामभ्युक्ष्य ॥ सकृदाछिन्नैर्दर्भै
रवस्तीर्य ॥ शुंधंतांपितरः ॥ शुंधंतांपितामहाःशुंधंतांप्रपिताम
हाः ॥ एतत्तेअस्मत्पितःशर्मन्गोत्रतदंतर्यामिवसुरूप श्रीप्रद्युम्न
येचत्वामत्रानु पित्रेशर्मणेगोत्रायतदंतर्गतवसुरूपश्रीप्रद्युम्नाययेच
तमनगछंतितेभ्यश्चायंपिंडः तस्मैतेस्वधानमः ॥ गयायांश्रीविष्णु
पादादिसमस्तपादेषुदत्तमस्तु ॥ गयागदाधरःप्रीयतामितिभवंतो
ब्रुवंतुगयागदाधरःप्रीतोभवतु ॥ पितामहशर्मन्गोत्रतदंतर्गतरुद्र
रूपश्रीसंकर्षणाययेचत्वामत्रानु पितामहायशर्मणेगोत्रायतदंतर्ग
तरुद्ररूपश्रीसंकर्षणाययेचतनुगछंतितेभ्यश्चायंपिंडः गयायां० प्र

पितामहशर्मन्गोत्रतदंतर्गतआदित्यरूप श्रीवासुदेवयेचत्वामत्रा
नु प्रपितामहायशर्मणेगोत्रायआदित्यरूपश्रीवासुदेवयेचत्वामत्रा
नुप्रपितामहायशर्मणेगोत्रायआदित्यरूप श्रीवासुदेवाययेचतमनु
गछंतितेभ्यश्चायंपिंडःतस्मैतेस्वधानमः ॥ गयायां० ॥ भवतु ॥
अत्रपितरोमादयध्वं ॥ अमीमदंतपितरोयथाभागंमावृषायीशत
॥ चरोःघ्राणभक्षंभक्षेत ॥ इतिमंत्रेणजिघ्रेतशुंद्धंतांपितु ॥ एत
तेपिताशर्मन्गोत्रवसुरूपश्रीप्रद्युम्नअभ्यंक्ष्व ॥ पितामहशर्मन्गो
त्रआदित्यरूपश्रीवासुदेवअभ्यंक्ष्व ॥ अंक्ष्वंक्ष्वेतिकज्जलं ॥ एतद्वः
पितरोवासोमानोन्यपितरोयुङध्वं ॥ कुलाभिवृध्यर्थंसव्येनपार्व
णपूजांकरिष्ये ॥ वस्त्रदशांसमर्पयेत ॥ पार्वणदेवताभ्योनमः ॥
ध्यायामिध्यानंसमर्पयामि ॥ आवा० ॥ आसनं० ॥ पाद्यं०

पाद्यं० ॥ अर्घ्यं० ॥ आचमनीयं० ॥ स्नानं० ॥ वस्त्रं० ॥ गंधं० ॥
यज्ञो० ॥ यवतिलाक्षता० ॥ श्रीविष्णोर्निर्माल्यश्रीतुलसीदळंस
मर्पयामि ॥ पुष्पं० ॥ भृंगरा० दर्भप० ॥ धूपंकल्पयामि ॥
दीपंदर्शयामि ॥ माषभक्षनै० ॥ पूगीफलतांबू० ॥ सुवर्णपुष्पद
क्षि० ॥ अपसव्यं ॥ इत्यथैनांनुपांतिष्ठेतां ॥ नवोवःपितरइषेनमो
वःपितरऊर्जेनमोवःपितरःशुष्मायनमोवःपितरोघोरायनमोवःपि
तरोजीवायनमोवःपितरोरसाय ॥ स्वधावःपितरोनमोवःपितरोन
मोनमएतायुष्माकंपितरयिमाअस्माकंजीवावो जीवंतुनइहसंत्व
स्याम ॥ मनोन्बाहुवामहेनाराशंसेनसोमेन ॥ पितॄणांचमन्मभिः
आतएतुमनःपुनःक्रत्वेदक्षायजीवसे ॥ जोक्सूर्यंदृशे ॥ परेतन
पितरःसोम्यासोगंभीरेभिःपिथिभिःपूर्वणेभिः ॥ दत्वायास्माभ्यंद्र

विणेहभद्रंरयिंचनःसर्वंवीरंनियच्छत ॥ अग्नेतमद्याश्वन्नस्तोमैःक्रतुंन्न
भद्रंत्द्दिस्पृशं ॥ त्द्द्यामातृओहैः ॥ यदंतरिक्षंपृथिवीमुतद्यांयन्मा
तरंपितरंवाजंहिंसिम ॥ अग्निर्मातस्मादेनं ॥ सोगार्हपत्यःप्रमुंच
तु ॥ दुरितायानिचकृपाकरोतुमामनेहसं ॥ वीरंमेदत्तापितरः ॥
ऊर्जंवहंतीरमृतंघृतंपयःकीलालंपरिस्रुतं ॥ स्वधास्तुतर्पतुमेपितृन्
पितामहान्प्रपितामहान्तृप्यतु ॥ ३ ॥ गयायांधर्मपृष्ठेतुसदसि
ब्रह्मणस्पते ॥ गयाशीर्षेवटेचैवपितृणांदत्तमक्षयं ॥ गयायांपितृरू
पेणस्वयमेवजनार्दनः ॥ तंदृष्ट्वापुंडरीकाक्षंमुच्यतेचऋणत्रयात् ॥
शमीपत्रप्रमाणेनपिंडंदद्याद्गयाशिरे ॥ उद्धरेत्सप्तगोत्राणिकुलमे
कोत्तरंशतं ॥ सव्येन देशकालपात्रमंत्रतंत्रकरणकर्तृभोक्तृद्रव्यैः ॥
न्युनातिरिक्तान्यच्छिद्रमास्त्वितिभवंतोब्रुवंतु ॥ न्युनातिरिक्तान्य

५

छिद्रमस्तु ॥ अपसव्यं ॥ वर्तमानेव्यवहारिकेस्वगृहेशालिग्राम
चक्रांकितसन्निधौश्रीकृष्णातुंगयोर्मध्यदेशे उद्दिश्यमयाक्रियमा
णेन । अनेनापितुःप्रतिसांवत्सरीकश्राद्धीयतिलोदकपिंडप्रदाने
नैवाक्षय्यातुष्टिरस्त्विति भवंतोब्रुवंतु ॥ तिलोदकपिंडप्रदानेनैवा
क्षय्यातुष्टिरस्तु । सव्यं एकोविष्णुर्मह० ॥ अनेनपिंडप्रदानेनभ
गवान् पिंडांतर्गतश्रीमज्जनार्दनवासुदेवःप्रीयतांप्रीतोभवतु ॥
सव्यं शिवआपःसंतु ॥ संतुशिवापः । यवाःपांतुपांतुयवाः । दर्भाः
पांतुपांतुदर्भाः । गंधाःपांतुपांतुगंधाः । सुप्रोक्षितमस्तु । अक्षतं
चारिष्टंचास्तु । अपसव्यं शिवआपःसंतु । संतुशिवापः । तिलाः
पांतुपांतुतिलाः । दर्भाःपांतुपांतुदर्भाः । गंधाःपांतुपांतुगंधाः ।
सव्यं वर्धतां । युष्मद्गोत्रस्याभिवृद्धिरस्तु । विश्वेदेवाःभोजनपात्रा

ण्युच्चालयेउच्चालय । स्वस्तीतिब्रूतास्वस्ति । पुरूरवार्दवसंज्ञकें
भ्योविश्वेभ्योदेवेभ्यः । यद्दत्तंश्राद्धमन्नमक्षय्योदकमस्त्वीतिब्रूता
अस्त्वक्षय्यं ॥ उपविष्टेभ्योब्राह्मणेभ्यःश्राद्धसाद्गुण्यार्थंदक्षिणाः
पांतुपांतुदक्षिणाः ॥ अपसव्यं ॥ भोजनपात्राण्युच्चालयेउच्चाल
य ॥ स्वस्तीतिब्रूता० । यद्दत्तश्राद्धमन्नं० । उपविष्टेभ्यो० । श्रा
द्धभोजनदक्षिणा० । स्वधांवाचयिष्येवाच्यतां ॥ देवानांसुवर्णं ।
पितृणांरजतं । पिंडांनमस्कृत्य । उत्तानपात्रंकृत्वा । पिंडानुद्वास
यिष्येपिंडानुद्वासय । मध्यपिंडमवजिघ्रेत् । प्रथमतःविसर्जनं ॥
तद्विष्णोःपरमंपदं० । अयोध्यामथुरामायाकाशीकांचीअवंतिका
॥ पुरिद्वारावतीचैवसप्तैतामोक्षदायकाः ॥ यत्रतत्परमंपदंविष्णो
र्लोकेमहीयते ॥ देवैःसुकृतकर्मभिस्तत्रमाममृतंकृधींद्रायेंदोपरिस्र

व। स्वस्थानेवासः ॥ पिंडस्थानेशांतिरस्तु ॥ पुष्टिरस्तु। तुष्टिरस्तु
। बहिर्देशेअरिष्टनिरसनमस्तु ॥ अपसव्यं । वसिष्ठऋषिःवाजि
न्योदेवतात्रिष्टुप्छंदःश्राद्धविसर्जनेविनियोगः ॥ वाजेवाजेवत
वाजिनोनोधनेषुविप्राअमृताऋतज्ञाः ॥ अस्यमध्वःपिबतमादय
ध्वंतृप्तायातपथिभिर्देवयानैः। उत्तिष्ठंतुपितरः सव्येन विश्वेदेवैः
सह । अमावाजस्यप्रसवोजगम्यादाद्यावापृथिवीविश्वशंभूः। अमा
गंतापितरोमातराचामासोमोअमृतत्वायगम्याः । तथास्तु ।
दातारोनोभिवर्धंतांवेदाःसंततिरेवनः। श्रद्धाचनोमाव्यगमद्बहुधे
यंचनोस्तु। अन्नंचनोबहुभवेदतिथींश्चलभेमहि । याचितारश्च
वःसंतुमाचयाचिष्मकंचन। तथास्तु ॥ दातारोनोभिवर्धंतांवे
दाःसंततिरेववः। श्रद्धाचवोमाव्यगमद्बहुधेयंचवोस्तु। अन्नंचनो

बहुभवैदातिर्थीश्वलभघ्वं । याचितारश्चवःसंतुमाचयाचिद्मकंचन
। अन्नशेषोप्यास्ति । अन्नशेषैःकिंक्रीयतांइष्टैःसहभोज्यतां । स्वादु
षंसदःपितरोवयोधाःकृच्छ्रेश्रितःशक्तीवंतोगभीराः ॥ चित्रसेनाइ
षुबलाअमृध्राःसतोवीराउरवोव्रातसाहाः ॥ ब्राह्मणासःपितरःसो
म्यासःशिवेनोद्यावापृथिवीअनेहसा ॥ पूषानःपातुदुरितादृतावृ
धोरक्षामाकिंर्नोअघशंसईशत ॥ इहैवस्तंमावियौष्टंविश्वमायुर्व्यं
श्नुतं ॥ क्रीळंतौपुत्रैर्नप्तृभिर्मोदमानौस्वेगृहे ॥ आयुःप्रजांधनंवि
द्यांस्वर्गंमोक्षंसुखानिच ॥ प्रयच्छंतुतथाराज्यंप्रीतान्नृणांपितामहाः ॥
एताःसत्याःआशिषःसंतु ॥ गोत्रंगोत्रस्याभिवृद्धिरस्तु । अद्यमेसफ
लंजन्मभवत्पादाब्जवंदनात् ॥ अद्यमेवंशजाःसर्वेयातावोनुग्रहाद्दि
वं । पत्रशाकादिदानेनक्लेशितायूयमीदृशाः ॥ तत्क्लेशजातंचित्तेतुवि

स्मृत्यक्षंतुमर्हथ॥वसिष्ठवामदेववदासानुदासस्सदृशाब्राह्मणाः। अद्य
सूर्योपरागसदृशीतिथिः। आसनभाजनशाकपाकदक्षिणादिकंसर्वं
न्यूनंसर्वंसंपूर्णतास्तु ।वसिष्ठासःपितृवद्वाचमक्रतदेवाँईळानाऋषि
वत्स्वक्तये ॥ प्रीताइवज्ञातयः काममेत्यास्मेदेवासोवधूनुतावसु ॥
देवान्वसिष्ठोअमृतान्ववंदेयेविश्वाभुवनाभिप्रतस्थुः ॥ तेनौरास्
तामुरुगायमद्ययूयंपातस्वस्तिभिःसदानः ॥ इदंपितृभ्योनमो
अस्त्वद्येतिनमस्कारवतीमंततः शंसतितस्मादंततः पितृभ्योनम
स्क्रियतेतदाहुर्व्याहावंपित्र्याःशंसे ३ त ॥ अव्याहावा ३ इति ॥
व्याहावमेवशंसेदसंस्थितंवैपितृयज्ञस्यसाध्वसंस्थितंवाएष पितृय
ज्ञंसंस्थापयतियोव्याहावंशंसतितस्माद्व्याहावमेवशंस्तव्यं ॥ अ
नादरमतिक्रम्यनमस्कारंतुपूर्वकं ॥ उभयोःकरकरवधानामासीमां

तमनुव्रजे ॥ अनुव्रजामि ॥ कयानश्चित्रआभुवदूतीसदावृधःसखा
॥ कयाशचिष्ठयवृता ॥ यस्यस्मृत्या० ॥ अनेनप्रतिसांवत्सरिक
श्राध्देन (अनेनकन्यागतेसवित्र्याषाढ्यादिपंचमहापरपक्षसकृ
न्महालयश्राध्देन) समस्तपित्रांतर्यामिअनिरुध्दप्रद्युम्नसंकर्षणवा
सुदेवचतुर्मूर्तिश्राध्दस्वामी श्रीमध्ववल्लभश्रीमज्जनार्दनवासुदेवः
प्रीयतांप्रीतोभवतु ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ श्राध्दांगनामत्रयज०
॥ अच्युतायनमःअनंताय०गोविंदाय० ॥ ॥ छ ॥ छ ॥ श्रीहय
ग्रीवायनमः ॥ छ ॥ छ ॥ देवताभ्यःपितृभ्यश्चमहायोगिभ्यए
वच ॥ नमःस्वाहायैस्वधायैनित्यमेवनमोनमः ॥ सप्तव्याधादशा
र्णेषुमृगाःकालांजनेगिरौ ॥ २ ॥ चक्रवाकाःसरोद्वीपेहंसाःसरसि
मानसे ॥ तेपिजाताःकुरुक्षेत्रेब्राह्मणावेदपारगाः ॥ ३ ॥ प्रस्थि

तादीर्घमध्वानंयूयंतेभ्योवसीदथ ॥ ४ ॥ अमूर्तानांचमूर्तानांपि
तृणांदीप्ततेजसां ॥ नमस्यामिसदातेषांध्ययीनांयोगचक्षुषां ॥
चतुर्भिश्चचतुर्भिश्चद्वाभ्यांपंचभिरेवच ॥ हूयतेचपुनर्द्वाभ्यांसमेवि
ष्णुःप्रसीदतु ॥ ५ ॥ पितृवंशेमृतायेचमातृवंशेतथैवच ॥
गुरुश्वशुरबंधूनांयेचान्येबांधवास्मृताः ॥ १ ॥ आब्रह्मणोयेपितृवं
शजातामातुस्तथावंशभवामदीयाः ॥ २ ॥ वंशद्वयेस्मिन्ममदास
भूतात्दृष्टाश्चपुष्टाश्चकृतोपकाराः ॥ जन्मांतरंयेममसंगताश्चतेभ्यः
स्वधापिंडमहंददामि ॥३॥ येमेकुलेलुप्तपिंडापुत्रदारविवर्जिताः ॥ ते
षामुत्धरणार्थायइमांपिंडंददाम्यहं ॥४॥ उछिंनः कुलवंशानांज्ञाता
ज्ञाताःकुलेमहाः ॥ धर्मपिंडोमयादत्तोत्यक्षयमुपातिष्ठतु ॥५॥ श्रीह
यग्रीवार्पणमस्तु ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

ई पुस्तकवु बेळगांवियल्लि आबाजी रामचंद्र सावंत इवरु
स्वकीयवाद श्रीरामतत्व प्रकाश मुद्रालयदल्लि मुद्रिसि
प्रसिद्ध माडिद्दारे मिति आश्विन शु० १
शके १८२४.

इति वैष्णवानाम् ऋग्वेद श्राद्धप्रयोग स०